

ΔΙΑΚΡΟΤΗΜΑ

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

Περικλέους Σταύρου 31
34100 Χαλκίδα
Τ: 2221-300524 & 6937016375
F: 2221-300524
@: chalkida@diakrotima.gr
W: www.diakrotima.gr

Προς: Μαθητές Α, Β & Γ Λυκείου / Κάθε ενδιαφερόμενο

Αγαπητοί Φίλοι

Όπως σίγουρα γνωρίζετε, από τον Ιούνιο του 2010 ένα νέο «**ΔΙΑΚΡΟΤΗΜΑ**» λειτουργεί και στη Χαλκίδα. Στο Φροντιστήριό μας, κάνοντας χρήση **πρωτοποριακών εκπαιδευτικών μέσων**, το «Σύστημα ΔΙΑΚΡΟΤΗΜΑ» γίνεται «Σύστημα Επιτυχίας»!

Κάποια από τα βασικά σημεία υπεροχής των Φροντιστηρίων **ΔΙΑΚΡΟΤΗΜΑ** είναι τα εξής:

- **Ευρεία χρήση** διαδραστικού πίνακα
- **Εξειδικευμένοι καθηγητές** επιλεγμένοι με τις πλέον αυστηρές μεθόδους
- **5μελή τμήματα** αντί για τα συνήθη πολυμελή τμήματα των φροντιστηρίων
- **60λεπτο μάθημα** και όχι 45λεπτο
- **Βοηθήματα εκδόσεων ΔΙΑΚΡΟΤΗΜΑ** που προσφέρονται στους μαθητές μας

Εκτός όλων αυτών των πλεονεκτημάτων, οι μαθητές μας προετοιμάζονται για τις πανελλήνιες εξετάσεις ήδη από την Α Λυκείου, με τον τρόπο που διεξάγονται τα διαγωνίσματά μας. Η διαδικασία ξεκινά με την αποστολή του «Τετραδίου Ύλης» από τα Κεντρικά μία εβδομάδα πριν το καθορισμένο διαγώνισμα, ώστε να γνωρίζουν όλοι (διεύθυνση, καθηγητές και μαθητές) την εξεταστέα ύλη. Στη συνέχεια, την Παρασκευή το βράδυ πριν το διαγώνισμα αποστέλλονται από την Κεντρική Διοίκηση τα θέματα των διαγωνισμάτων του Σαββάτου, τα οποία φυσικά είναι άγνωστα και κοινά για όλα τα φροντιστήρια ΔΙΑΚΡΟΤΗΜΑ.

Φανταστείτε λοιπόν, ότι οι μαθητές μας εξοικειώνονται ήδη από την Α τάξη του Λυκείου με την ιδέα των Πανελληνίων εξετάσεων αφού γράφουν σε όλη την Ελλάδα, κοινά και άγνωστα θέματα, σε κοινή ύλη, κοινή ημέρα και κοινή ώρα!

Στη συνέχεια, ακολουθεί το Τετράδιο Ύλης του Διαγωνίσματος, μαζί με κάποιες σελίδες από το βιβλίο μας, στις οποίες θα βρείτε ιδέες για ανάλυση κάθε θέματος. Για οποιαδήποτε απορία έχετε μπορείτε να επικοινωνήσετε με το Φροντιστήριο στα τηλέφωνα και το e-mail που υπάρχουν πάνω δεξιά.

Τέλος, θα χαρούμε πολύ να σας δούμε από κοντά, προκειμένου να ενημερωθείτε εσείς και οι γονείς σας για τα προγράμματα σπουδών μας και να ωφεληθείτε από τις προσφορές μας ενόψει της νέας σχολικής χρονιάς.

Με φιλικούς χαιρετισμούς,

Απόστολος Κηρύκος
Χημικός Μηχανικός Ε.Μ.Π.
MSc Marketing & Communication A.U.E.B.
Διεύθυνση **ΔΙΑΚΡΟΤΗΜΑ** Χαλκίδας

ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΕΤΑΣΤΕΑΣ ΥΛΗΣ

ΤΑΞΗ: Α ΛΥΚΕΙΟΥ	ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ: 06/11/2010
ΜΑΘΗΜΑ : ΕΚΘΕΣΗ	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΚΑΘΗΓΗΤΗ: ΚΟΥΚΟΥΒΕΛΟΥ ΒΙΚΗ	
ΒΙΒΛΙΟ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΥ - ΣΧΟΛΕΙΟΥ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ: 1. Αλλοτριώση 2. Αμφισβήτηση 3. Παιδεία 4. Αστυφιλία ΘΕΩΡΙΑ: 1. Δομή παραγράφου 2. Τρόποι ανάπτυξης παραγράφου 3. Βήματα της έκθεσης	

Για την άριστη προετοιμασία ενός διαγωνίσματος απαραίτητη είναι η γνώση όλων των ασκήσεων που περιέχονται στο σχολικό και στο φροντιστηριακό βιβλίο ΔΙΑΚΡΟΤΗΜΑ στα κεφάλαια που περιλαμβάνονται στην παραπάνω εξεταστέα ύλη. Κατ' ελάχιστον όμως απαραίτητη κρίνεται η γνώση των παραπάνω προτεινόμενων ασκήσεων.

Σας Ευχόμαστε Καλή Επιτυχία!

ΑΛΛΟΤΡΙΩΣΗ

ΟΡΙΣΜΟΣ:

Η αποξένωση του ανθρώπου από τον εαυτό του και τον περιβάλλοντα χώρο.

Είναι η απώλεια της οντότητας και της αυθυπαρξίας του ατόμου και η μετατροπή του σε όργανο εξυπηρέτησης αλλότριων σκοπών και συμφερόντων.

Η αλλοτρίωση σημαίνει την παραμόρφωση των αυθεντικών στοιχείων της προσωπικότητας, δηλαδή την «απώλεια ταυτότητας».

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΑΛΛΟΤΡΙΩΣΗΣ :

- 1) Απομάκρυνση του σύγχρονου ανθρώπου από τη φύση και μεταβολή του σε έρμαιο των θελήσεων της μηχανής.
- 2) Εξειδικεύσει και αυτοματοποίηση εργασίας → αποξένωση του δημιουργού από τα δημιουργήματά του.
- 3) Προπαγάνδα → αλλοτριώνει ψυχολογικά τον άνθρωπο και του στερεί το προνόμιο του αυτοκαθορισμού.
- 4) Διαφήμιση → σύγχυση πραγματικών και πλασματικών αναγκών.
- 5) Προσήλωση στην ύλη → αδιαφορία για το πνεύμα = ανέφικτη η ολοκλήρωση της προσωπικότητας.
- 6) Εκποίηση οραμάτων, αξιών, ιδανικών για την κατάκτηση πλούτου.
- 7) Ηθική αναλγησία, κυνισμός, αμοραλισμός, ανταγωνισμός → τυπικές και αδιάφορες διαπροσωπικές σχέσεις.
- 8) Αστικός τρόπος ζωής → ανωνυμία, εσωτερική μοναξιά, πλήξη και ανία.
- 9) Αποτράβηγμα στην ιδιωτική ζωή → παθητικότητα και αδιαφορία για τα κοινά.

ΑΙΤΙΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ:

- 1) Ιδεολογία καταναλωτισμού.
- 2) Κρίση ηθικών αξιών.
- 3) Βιομηχανική και τεχνολογική εξέλιξη → μαζική παραγωγή
- 4) Μαζοποίηση
- 5) Διαφήμιση, Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης.
- 6) Ανυπαρξία στόχων και προσανατολισμού.

ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ :

- 1) Ανθρωπιστική παιδεία → δημιουργία ηθικοπνευματικά ολοκληρωμένων προσωπικοτήτων.
- 2) Ανάπτυξη κριτικής ικανότητας → ανεξαρτησία σκέψης και ελευθερία βούλησης.
- 3) Απόκτηση κοινωνικής συνείδησης και ενεργός συμμετοχή στο δημόσιο βίο.
- 4) Συμφιλίωση με τη φύση.
- 5) Αποκέντρωση (καταπολέμηση φαινομένων κοινωνικής παθογένειας, ανθρώπινη ζωή)
- 6) Αλλαγή νοοτροπίας, προβολή άλλου μοντέλου ζωής.
- 7) Στροφή από την ύλη στην ψυχή και στο πνεύμα .
- 8) Σωστή κοινωνική αγωγή και ομαλή κοινωνικοποίηση .
- 9) Απομυθοποίηση - χρήματος, τεχνολογίας, κατανάλωσης.

ΜΟΡΦΕΣ :

Εργασιακή (αποξένωση εργαζόμενου από το προϊόν)
 Πολιτική (τυπική συμμετοχή στα κοινά)
 Πολιτιστική (αποκοπή από τις ρίζες της παράδοσης)
 Πνευματική (Αναγκαστική τυποποίηση σκέψης)
 Ηθική (Απομάκρυνση από αρχές και αξίες)
 Ψυχική (συναισθηματική ψυχρότητα)
 Επικοινωνιακή (έλλειψη επαφής και γλωσσική αλλοτρίωση)

ΘΕΜΑ:

«Η αλλοτρίωση όπως τη συναντάμε στη σύγχρονη κοινωνία, είναι σχεδόν ολοκληρωτική. Διαποτίζει τη σχέση του ανθρώπου προς την εργασία προς τα πράγματα που καταναλώνει, προς το κράτος, τους συνανθρώπους του και προς τον εαυτό του»

E. From

Με αφετηρία το παραπάνω απόσπασμα να αναφερθείτε σε φαινόμενα που πιστοποιούν τις τρομακτικές διαστάσεις που έχουν λάβει η αλλοτρίωση στις μέρες μας και παράλληλα να προτείνετε τρόπους για την καλύτερη δυνατή αντιμετώπισή τους.

ΑΜΦΙΣΒΗΤΗΣΗ - ΑΜΦΙΒΟΛΙΑ

Αμφισβήτηση: Ο αυστηρός έλεγχος, η τάση για απόρριψη ιδεών, θεσμών, κατακτήσεων, νόμων κ.α. Είναι δηλαδή η αντίρρηση ή η άρνηση μιας δεδομένης αναγκαιότητας θεμελιωδών αρχών και καταστατικών νόμων που διέπουν την κοινωνία και επηρεάζουν ή ρυθμίζουν την ανθρώπινη συμπεριφορά.

Αμφιβολία: Μια πνευματική δύναμη που επιτρέπει στον άνθρωπο να μην δέχεται άκριτα τις ιδέες, αλλά να ελέγχει πριν, την ορθότητα τους ή όχι.

(Cogito, ergo sum=σκέφτομαι, άρα υπάρχω).

Σημασία της αμφιβολίας :

- Απαλλάσσει από προλήψεις, προκαταλήψεις, δεισιδαιμονίες → πνευματική ελευθέρια και ωριμότητα.
- Στηρίζει κάθε επιστημονική έρευνα → κατάκτηση της αλήθειας, έξοδος από το σκοταδισμό.
- Προσφέρει νέες γνώσεις.
- Απομακρύνει τον άνθρωπο από τον συντηρητισμό.
- Μέσα από την ενδοσκόπηση και την αυτοκριτική, ο άνθρωπος ανακαλύπτει τον εσωτερικό του κόσμο ⇒ αυτογνωσία.
- Δημιουργεί ανεξάρτητους ανθρώπους και όχι ομαδοποιημένους, χειραγωγούμενους.

Ο σημερινός άνθρωπος δεν αμφιβάλλει ΓΙΑΤΙ :

- Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης = προσφέρουν έτοιμες γνώσεις.
- Κυριαρχία υπερκαταναλωτικών - υλιστικών προτύπων.
- Άνιση ανάπτυξη τεχνολογικού πολιτισμού σε βάρος του πνευματικού.
- Κρίση παιδείας.
- Εξειδίκευση → μονοδιάστατος άνθρωπος.

Τρόποι ανάπτυξης αμφιβολίας :

- Αναβάθμιση του εκπαιδευτικού συστήματος.
- Ανάπτυξη του διαλόγου.
- Ουσιαστική ενημέρωση.
- Αναβάθμιση του Τύπου και των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης.
- Πνευματική ηγεσία → σωστά πρότυπα στους νέους.

Αίτια αμφισβήτησης:

- Ο υπερκαταναλωτικός χαρακτήρας των σύγχρονων κοινωνιών.
- Η σοβαρή κρίση θεσμών (π.χ. οικογένεια) και αξιών.
- Απειλή ενός πολέμου.
- Σκληρός ανταγωνισμός και ατομισμός.
- Ανυπαρξία ιδανικών και μακροπρόθεσμων στόχων.
- Επαναστατικός και ασυμβίβαστος χαρακτήρας των νέων.

Τι αμφισβητούν οι νέοι :

- Οικογένεια.
- Παράδοση.
- Πολιτική και πνευματική ηγεσία.
- Τεχνολογία.
- Νόμοι - πολιτικά συστήματα.
- Αυθεντίες - είδωλα.
- Οικολογική καταστροφή.

ΑΣΤΥΦΙΛΙΑ

Ορισμός:

Η τάση των αγροτικών - επαρχιακών πληθυσμών να μετοικούν στις πόλεις, με αποτέλεσμα την αλματώδη αύξηση του πληθυσμού τους .

Κίνητρα:

Η εκβιομηχάνιση, σε συνδυασμό με την τεχνολογική έκρηξη, οι δυσμενείς συνθήκες διαβίωσης στην επαρχία που οφείλεται στην ανυπαρξία της πολιτείας, οδήγησε στο διογκούμενο ρεύμα αστυφιλίας που άρχισε από τα τέλη του προηγούμενου αιώνα και κορυφώθηκε μετά τον β' παγκόσμιο πόλεμο.

Συνέπειες:

Για την επαρχία: Ερήμωση, παραμέληση, μαρασμός.

Για την πόλη: Συσσώρευση ανομοιογενών μαζών, συνωστισμός, κυκλοφοριακό αδιέξοδο, αστικός γιγαντισμός .

Για την οικονομία: Μείωση εξαγωγών από την παραμέληση της πρωτογενούς παραγωγής, αύξηση εισαγωγών, πτώση εθνικού εισοδήματος, πληθωρισμός, ανεργία κλείσιμο επαρχιακών επιχειρήσεων.

Θέμα για εξάσκηση: «Η πολυκοσμία και ο συνωστισμός στις πόλεις, με την αποπνικτική συμπίεση του ζωτικού χώρου και την σύνθλιψη της ανθρώπινης προσωπικότητας, έχει κάποια σχέση με την καταπάτηση των πολιτικών ελευθεριών και την κρίση της δημοκρατίας».

Αναλύστε την παραπάνω άποψη του Παπανούτσου και προσπαθήστε να εξηγήσετε τη σχέση αστυφιλίας - κρίσης της δημοκρατίας .

Θέμα:

Η αστυφιλία έχει χαρακτηριστεί «μάστιγα» της εποχής .

Αναπτύξτε

- α) Ποια τα αίτια του φαινομένου
- β) Ποιες οι συνέπειες για το άτομο.

Πρόλογος:

- Αποδοχή του φαινομένου (το φαινόμενο παρουσιάζει έξαρση).
- Ορισμός: Συσσώρευση πληθυσμού στα μεγάλα αστικά κέντρα. Είναι γενικότερα η τάση των αγροτικών - επαρχιακών πληθυσμών να μετοικούν στις πόλεις, με αποτέλεσμα την αλματώδη αύξηση του πληθυσμού τους .

Κύριο θέμα:

Αίτια:

Ηθικά :

- Χαλάρωση δεσμού ατόμου - φύσης .
- Αίσθηση ασφυξίας του νέου λόγω του κοινωνικού πλέγματος της επαρχίας .
- Στέρξη κοινωνικών επαφών.

Πνευματικά :

- Έλλειψη πολιτιστικής ζωής .
- Έλλειψη ανώτερων και ανώτατων εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων.
- Έλλειψη κέντρων ψυχαγωγίας .

Υλικά:

- Ανάγκη ανεύρεσης εργασίας .
- Αναζήτηση ανέσεων, βελτίωσης βιοτικού επιπέδου.
- Περίθαλψη.
- Διοικητικός συγκεντρωτισμός στα μεγάλα αστικά κέντρα.

Γενικότερα κίνητρα:

Η εκβιομηχάνιση, σε συνδυασμό με την τεχνολογική έκρηξη και τις δυσμενείς συνθήκες διαβίωσης στην επαρχία (έλλειψη εργασίας, επαγγελματικού - ιατροφαρμακευτικού - μορφωτικού - επικοινωνιακού επιπέδου) που οφείλεται στην ανυπαρξία της Πολιτείας (ανάπτυξη επαρχίας, τεχνική οργάνωση καλλιέργειας, προγραμματισμός) οδήγησε στο ολοένα διογκούμενο ρεύμα αστυφιλίας, που άρχισε από τα τέλη του προηγούμενου αιώνα και κορυφώθηκε μετά τον β' Παγκόσμιο πόλεμο (εγκαταλειμμένα κτήματα, μείωση αντρικών χεριών, έλλειψη δρόμων, ηλεκτρικού ρεύματος, συσσώρευση βιομηχανικών μονάδων στα μεγάλα αστικά κέντρα).

Συνέπειες για το άτομο:

Ηθικά :

- Αποκοπή από την φύση = αναλγησία , συναισθηματική αλλοτρίωση.
- Απώλεια ταυτότητας, ανωνυμία στο πλήθος, μοναξιά .
- Απογοήτευση .

Πνευματικά :

- Αποπροσανατολισμός .

Υλικά:

- Ανεργία .
- Ανθυγιεινή διαβίωση .

Επίλογος

Λύση

Ατομικά. συνειδητοποίηση του προβλήματος

Κρατικός φορέας. Κίνητρα για επιστροφή των ατόμων στην επαρχία και λήψη μέτρων.

Θέμα:

Στην εποχή μας, αν και έχουν εκλείψει πολλοί από τους λόγους που οδηγούσαν παλαιότερα τους κατοίκους της επαρχίας στην εγκατάσταση τους στη μεγαλούπολη και αν και η σημερινή μεγαλούπολη είναι ταυτισμένη με την παρουσία πολλών προβλημάτων, η σημερινή πόλη εξακολουθεί να αποτελεί πόλο έλξης για τους ανθρώπους της επαρχίας. Βέβαια, το φαινόμενο αυτό, γνωστό ως αστυφιλία, υπάρχει σήμερα σε μικρότερη κλίμακα. Υπάρχει όμως μια μικρότερη κλίμακα. Υπάρχει όμως μια ιδιαίτερη κατηγορία ανθρώπων της επαρχίας οι νέοι, που ελκύονται από την πόλη και τον τρόπο ζωής της και μάλιστα προβάλλουν πολλούς λόγους για τη μετοίκησή τους σ' αυτή.

Αφού κάνετε μια σύντομη αναφορά στα κλασικά αίτια της αστυφιλίας της εποχής μας, να διερευνήσετε το σύγχρονο φαινόμενο της νεανικής αστυφιλίας. Πιστεύετε ότι δικαιώνονται οι προσδοκίες των νέων της επαρχίας με την εγκατάσταση στη μεγαλούπολη ;

Πρόλογος:

Βιομηχανική επανάσταση → εγκατάσταση βιομηχανικών συγκροτημάτων στις μεγάλες βιοτικές μονάδες ανθρώπων → μετατροπή χώρων σε πόλο έλξης για τους ανθρώπους μιας κοινωνίας → αστυφιλία (ορισμός).

Κύριο θέμα:

α) Διαχρονικά αίτια:

- Τεχνική ανάπτυξη.
- Μειονεκτήματα αγροτικής παραγωγής, ανασφάλεια,
- αβεβαιότητα = αντικίνητρα $\neq$ πόλη = σταθερή εργασία.
- Καλύτερη κατοικία.
- Μόρφωση, παιδεία $\rightarrow$ δυνατότητες επαγγελματικής προοπτικής
- .
- Υγεία.
- Ψυχαγωγία .

β) Σύγχρονα αίτια:

- Στενότητα κοινωνικού χώρου $\otimes$ συντηρητικός κοινωνικός χώρος $\otimes$ ανεπίδεκτος νεωτερισμών $\otimes$ σύγκρουση με νέους $\otimes$ ελευθερία, μακριά από κοινωνική κριτική και κοινή γνώμη .
- Επαρχία = αίσθηση περιθωρίου $\neq$ πόλη = κέντρο εξελίξεων .
- Μ. Μ. Ε $\otimes$ κάνουν τους νέους να πιστεύουν πως στην πρωτεύουσα υπάρχει συμμετοχή = καταξίωση.
- Πόλη $\otimes$ χώρος κατοικίας προτύπων νέων.
- Πόλη $\otimes$ μύθος ευκαιριών, γοητεία αγνώστου.
- Φανταχτερή εικόνα της πόλης .

γ) Δικαιώνονται οι νέοι

Αρχικά, ναι:

αίσθηση ελευθερίας

Αργότερα, όχι:

1. αποτυχία κοινωνικής καταξίωσης μέσω της μη συμμετοχής .
2. Κίνδυνος περιθωριοποίησης .
3. Απομόνωση, ωραριοποίηση ζωής, τυποποίηση εργασίας $\rightarrow$ οδυνηρή εμπειρία .
4. Τεχνητό οικιστικό περιβάλλον $\rightarrow$ καθημερινό αδιέξοδο.

Επίλογος:

Αποτέλεσμα = μετατροπή σε καταναλωτή αστικής κουλτούρας.

Λύση = ανάγκη βελτίωσης επαρχίας για να κρατήσει τους νέους.

ΠΑΙΔΕΙΑ

Ορισμός

Παιδεία σημαίνει:

Αγωγή: η επίδραση πάνω στα άτομα και ιδιαίτερα στους νέους που γίνεται με καθορισμένο σχέδιο και με σκοπό την ανάπτυξη των φυσικών - πνευματικών - ηθικών δεξιοτήτων, έτσι ώστε και οι ίδιοι να ευτυχήσουν, αλλά να είναι και σε θέση να εκπληρώσουν τον κοινωνικό τους προορισμό.

Εκπαίδευση: η σκόπιμη και προγραμματισμένη κοινωνική λειτουργία με την οποία μεταδίδεται στο νέο άνθρωπο η υλική, πνευματική, ηθική κληρονομιά και καλλιεργούνται οι δημιουργικές του ικανότητες, ώστε και ο ίδιος να ολοκληρωθεί ως προσωπικότητα, αλλά και να συμβάλλει στη βελτίωση και τον πλουτισμό των επιτευγμάτων των προηγούμενων γενεών.

Μόρφωση: το αποτέλεσμα της εκπαίδευσης, της αγωγής ≠ πνευματική και ηθική καλλιέργεια, κοινωνική μόρφωση ≠ «Ό,τι απομένει στον άνθρωπο, όταν λησμονήσει αυτό που διδάχτηκε» ≠ Τα δοκιμασμένα και κατακυρωμένα από το χρόνο προϊόντα της πνευματικής παραγωγής του ανθρώπου ως όντος κατεξοχήν κοινωνικού. Αυτά είναι:

- Η γλώσσα και οι κανόνες της σκέψης.
- Ο μύθος και οι τύποι της λατρείας.
- Τα έθιμα του οικογενειακού βίου.
- Οι πολιτικοί θεσμοί και το δίκαιο.
- Οι μέθοδοι εργασίας και συναλλαγής.
- Οι καλαισθητικές και ηθικές αποτιμήσεις.
- Οι τρόποι της κοινωνικής συμπεριφοράς.

Ιδεώδη αγωγής: Η εκάστοτε κρατούσα ιδεολογία καθορίζει και το ιδεώδες της αγωγής. Κάθε εποχή έχει τα δικά της παιδαγωγικά ιδεώδη :

- Ηρωικό.
- Πολιτειακό.
- Θρησκευτικό , εκκλησιαστικό.
- Ανθρωπιστικό.
- Καλαισθητικό κ.ο.κ.

ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ

ΟΡΙΣΜΟΣ: Το σύστημα αγωγής που έχει σκοπό να διαμορφώσει προσωπικότητες αυθύπαρκτες, ανεξάρτητες και ολοκληρωμένες, ικανές να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις της συλλογικής ζωής.

ΠΡΟΣΦΟΡΑ:

1. Πλατιά γνωστική κατάρτιση που αφορά στον εσωτερικό κόσμο του ατόμου(αυτογνωσία και αυτοκριτική) αλλά και στον κόσμο που τον περιβάλλει.
2. Καλλιέργεια της λογικής, της κριτικής ικανότητας, του προβληματισμού= το άτομο αποκτά άμεση αντίληψη των πραγμάτων, ελέγχει τις αποφάσεις του, πετυχαίνει την εσωτερική απελευθέρωση.
3. Ευαισθητοποίηση του ατόμου= διαμορφώνονται αισθητικά κριτήρια.
4. Ηθικοποίηση= απαλύνει την τραχύτητα των ενστίκτων και τη ζώδη τάση των ορμών. Πλουτίζει με ανώτερα αισθήματα και ανθρωπιά.
5. Κοινωνικοποίηση του ατόμου: Το άτομο εντάσσεται ενεργά και δραστήρια σε όλες τις κοινωνικές διαδικασίες, γίνεται παραγωγική μονάδα, συνειδητοποιημένος και υπεύθυνος πολίτης.

Παράγοντες - Στοιχεία που επιδρούν στην αγωγή.

- Φυσικό περιβάλλον.
- Κληρονομικές καταβολές , προσωπικά βιώματα.
- Οικογένεια.
- Σχολείο.
- Κοινωνικό περιβάλλον.
- Ιστορική ζωή - παράδοση.
- Θρησκεία.
- Γλώσσα.
- Επιστήμη - Τέχνη - Τεχνολογία.
- Μέσα μαζικής ενημέρωσης κ.λ.π.

Σκοποί αγωγής - Παιδείας

- Παροχή γνώσεων (« Η γνώση είναι δύναμη »Bacon).
- Καλλιέργεια - ανάπτυξη ταλέντων , δεξιοτήτων.
- Καλλιέργεια πνεύματος , δυνάμωμα κρίσης - αντίληψης , πολλαπλασιασμός ενδιαφερόντων.
- Αυτογνωσία.
- Μετάπλαση σε ηθική προσωπικότητα, απελευθέρωση από τα πάθη, την κυριαρχία των ενστίκτων, ψυχολογική, συναισθηματική ωριμότητα, αισθητική καλλιέργεια, πίστη σε αξίες, ιδανικά: δημοκρατίας ελευθερίας αλλά και ανθρωπισμού (αγάπη, αλληλοσεβασμός κ.λ.π.).
- Να εμφυσήσει αγάπη προς την πατρίδα (όχι σωβινισμός).
- Να συνδέσει το άτομο με την παράδοση του τόπου του, αλλά και με τις κατακτήσεις της ανθρωπότητας, ώστε με το συνδυασμό παράδοσης - προσπαθειών παρόντος - μέλλοντος να ανυψωθεί σε μια δημιουργική, υπεύθυνη, ολοκληρωμένη προσωπικότητα.

Η σημασία λοιπόν της παιδείας είναι προφανής, η παιδεία εξανθρωπίζει (λογική, κρίση, νόηση), εκκοινωνίζει - κοινωνικοποιεί, ηθικοποιεί, μορφώνει, διαπαιδαγωγεί -

ανθρωποπλαστική δύναμη παιδείας, ανάδειξη ψυχικού κόσμου (συναισθηματική πλήρωση, αγάπη, επικοινωνία, στοργή, αλληλεγγύη) εκρίζωση του «πρωτόγονου» ανθρώπου (καταστολή ενστικτωδών ορμών και φυσικών τάσεων και αντικατάσταση τους με ηθικές αξίες) εσωτερίκευση και αφομοίωση ηθικών προτύπων ανάπτυξη των δεξιοτήτων (σωματικών και πνευματικών). Η παιδεία είναι η ψυχική, πνευματική, και σωματική καλλιέργεια του ανθρώπου, εκμάθηση των κανόνων της πολιτικής λειτουργίας (έκπτωση του φανατισμού και δογματισμού, μετριοπάθεια), μύηση στις αισθητικές αξίες, αποκάλυψη της καλαισθησίας, γαλούχηση στα εθνικά ιδεώδη και στις εθνικές πολιτιστικές αξίες. Στόχος της παιδείας είναι η ανάδειξη ήθους, ευθύνης, ελεύθερου φρονήματος, εθνικής συνείδησης, συνολικής ελευθερίας.

*ΤΟ ΣΗΜΕΡΙΝΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΩΣ ΕΝΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ
ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΤΩΝ
ΝΕΩΝ ΕΠΙΤΕΛΕΙ ΤΟΥΣ ΠΙΟ ΠΑΝΩ ΣΤΟΧΟΥΣ;*

Δηλαδή:

Α.Συνέχιση της προετοιμασίας του νέου για την ένταξη του στο κοινωνικό περιβάλλον.

Β.Παροχή γνώσεων:

- Φύση
- την κοινωνική δράση από παλιά ως σήμερα
- τον άνθρωπο, την πορεία του, τα στοιχεία της, τα επιτεύγματα της σκέψης του.

Γ.Προσφέρει αξίες, ιδανικά που δίνουν νόημα - ποιότητα στη ζωή του νέου, αποσκοπούν στη διευκόλυνση της κοινωνικής συμβίωσης και στην πρόοδο.

Δ.Συνδέεται με τον επαγγελματικό προσανατολισμό και εφοδιάζει το νέο με τα στοιχεία εκείνα που είναι προϋποθέσεις για επιτυχημένη επαγγελματική επιλογή.

ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΙΝΟ ΣΧΟΛΕΙΟ:

Α. Οι μαθητές δεν αποκτούν συλλογική συνείδηση, δεν ασκούνται στις διαδικασίες της συνεργασίας, του συλλογικού τρόπου αντιμετώπισης των προβλημάτων, της αλληλεγγύης. Λείπουν δηλαδή οι δημοκρατικές εκείνες διαδικασίες που βοηθούν στην ατομική πρόοδο, δημιουργούν άτομα με αυξημένη κοινωνική συνείδηση ⇒ ομαλή κοινωνικοποίηση ανώτερες αξίες και ιδανικά - όταν το κοινωνικό είναι ανώτερο του ατομικού - πρόοδος της κοινωνίας.

Β. Γνώση:

- Ανεπαρκής παρωχημένη .
- Ανεπάρκεια.
- Τρόπος μετάδοσης ή αποστήθιση .
- Δεν καλλιεργεί ήθη - πρότυπα.
- Δεν μεταδίδει αξίες / απουσία ανθρωπιστικού ιδεώδους.
- Απουσία καλλιτεχνικής παιδείας.
- Ο μαθητής είναι παθητικός δέκτης, δεν πρωταγωνιστεί , δεν αναπτύσσει πρωτοβουλίες, αντιμετωπίζει την γνώση ως μέσο για την επιτυχία του στις εξετάσεις για το πανεπιστήμιο έτσι η γνώση μετατρέπεται σε καταναγκασμό και χάνει την λειτουργικότητα της.

Γ. Απουσία επαγγελματικού προσανατολισμού.

ΘΕΜΑ

Πολλοί μαθητές αξιολογούν αρνητικά και απορρίπτουν ορισμένους από τους κλάδους γνώσης που παρέχει το σχολείο , με το αιτιολογικό ότι δεν τους είναι χρήσιμοι. Ποια είναι η άποψή σου για την έκταση και τις αιτίες του φαινομένου και με ποια κριτήρια θα προσδιόριζες εσύ την χρησιμότητα της παρεχόμενης γνώσης ;

Αίτια αμφισβήτησης μαθητών :

- Χρησιμοθηρική, ωφελιμιστική νοοτροπία.
- Ανάγκη εξειδίκευσης, έντονος επαγγελματικός προσανατολισμός, προτεραιότητα υλικών αγαθών.
- Αποπροσανατολισμός νεολαίας, προπαγάνδα, διαφήμιση.
- Αντίδραση προς τα κακώς κείμενα.
- Έκρηξη γνώσεων, αδυναμία παρακολούθησης, αφομοίωσης τους, έλλειψη χρόνου.
- Στείρες αναχρονιστικές γνώσεις, πλάνες, μη αντικειμενικές πληροφορίες.
- Ακατάλληλα βιβλία.
- Ξεπερασμένοι μέθοδοι διδασκαλίας.
- Αδυναμία ορισμένων καθηγητών να διδάξουν σωστά.
- Σύστημα εξετάσεων, άγχος, βαθμοθηρία.
- Διάκριση σε πρωτεύοντα - δευτερεύοντα μαθήματα, υποβάθμιση μερικών.
- Ανωριμότητα παιδιών, έλλειψη προβληματισμού, απειρία.
- Έντονο κριτικό πνεύμα, απαιτητικότητα νέων.
- Αδιαφορία, νωθρότητα, πνευματική - ηθική κατάπτωση.
- Προκαταλήψεις για ορισμένα μαθήματα.

Κριτήρια χρησιμότητας γνώσης :

- Γνώσεις πολύπλευρες που να ενημερώνουν, διαμορφώνουν προσωπικότητα, ελεύθερη, ολοκληρωμένη.
- Γνώσεις που εξυπηρετούν την αλήθεια, δεν λειτουργούν ως μέσο προπαγάνδας, φανατισμού.
- Γνώσεις ικανές για την ανάπτυξη κλίσεων.
- Γνώσεις ικανές να προβληματίσουν, να ωριμάσουν, να προκαλέσουν διάλογο.
- Γνώσεις που βοηθούν στη δημιουργία κοινωνικής συνείδησης, πνεύματος συνεργασίας, φιλίας, αγάπης, ελευθερίας, αλήθειας, δικαιοσύνης, δημοκρατίας, ειρήνης.

- Γνώσεις που να διαμορφώνουν αυτοδύναμες, ανεξάρτητες προσωπικότητες και όχι τυποποιημένα ομοιόμορφα προϊόντα.
- Βιβλία γραμμένα με μεθοδικό τρόπο, που να περιέχουν εκ συγχρονισμένη ύλη.
- Σύγχρονες μέθοδοι διδασκαλίας.
- Οι καθηγητές ενημερωμένοι στις σύγχρονες κατακτήσεις της επιστήμης.

ΙΔΑΝΙΚΟΣ ΔΑΣΚΑΛΟΣ:

1. Επιστήμονας.
2. Παιδαγωγός.
3. Άνθρωπος.

1. Επιστημονική κατάρτιση :
Ειδικές γνώσεις στον τομέα του.
Γενική καλλιέργεια.
Ενδιαφέροντα - ανησυχίες - προβληματισμοί.

2. Παιδαγωγός :
Σχετικές γνώσεις.
Μεταδοτικότητα.
Ταλέντο - έμπνευση - χαρισματικότητα.
Υπομονή.
Ετοιμότητα - αυτοπεποίθηση.
Ειλικρίνεια.
Εργατικότητα.
Διακριτικότητα, ανοχή, κατανόηση.
Αμεροληψία.
Αισιοδοξία, πίστη στον άνθρωπο, στη ζωή.
Αγάπη για το παιδί.
Δημοκρατικότητα.
Σεβασμός προσωπικότητας μαθητή, διάθεση για ισότιμη συνεργασία, πίστη στο διάλογο.

3. Άνθρωπος:

Ανιδιοτέλεια.

Αυτοθυσία.

Ήθος - τιμιότητα.

Δικαιοσύνη.

Ευγένεια , ηρεμία.

Αγάπη - καλοσύνη.

Αξιοπρέπεια.

Έφεση για δημιουργική εργασία - κοινωνική προσφορά.

Θέμα:

Ο Αλέξανδρος Δελμούζος σε ένα γράμμα του, εξηγώντας τους λόγους που τον ώθησαν να σπουδάσει φιλολογία , αναφέρει για το σχολείο της εποχής του :

« Αποστήθισε πως αναπτύσσονται και ζουν τα φυτά , διάβασε για « ύπερους , στήμονες , θρίδακος » και τα παρόμοια και δεν καταλάβαινε τίποτα , αν και ήταν τα ίδια φυτά και λουλούδια , που τόσο τα αγαπούσε και τα φρόντιζε σπίτι του. Και την άλλη μέρα θα το 'λεγε το μάθημα νεράκι αν τον « έβγαζε έξω » ο δάσκαλος , ένας άνθρωπος αγέλαστος με μεγάλη επιβολή αλλά με μάτι που δεν του ξέφευγε τίποτα. Σ' αυτόν ήμαστε αρνάκια , αρνάκια όμως που έτρεμαν και παπαγάλιζαν και μάθαιναν το πολύ ορθογραφία και κάποια σύνταξη ».

- i. Ποια προβλήματα της εποχής του θίγει ο συγγραφέας ;
- ii. Στα σημερινά σχολεία έχει διαφοροποιηθεί η κατάσταση ;
- iii. Πως εννοείτε το σωστό δάσκαλο ;

Ποιόν άνθρωπο θα χαρακτηρίζατε μορφωμένο, καλλιεργημένο;
Ποια θεωρείτε ως τα κυριότερα γνωρίσματα του ;

Μόρφωση - Αξία της:

Γνώσεις: επαγγελματική αποκατάσταση, οικονομική ανεξαρτησία, προϋπόθεση ατομικής επιτυχίας.

Πνευματική καλλιέργεια :

Οξύνει κρίση.

Διευρύνει οπτική, πνευματικούς ορίζοντες.

Πολλαπλασιάζει ενδιαφέροντα.

Προβληματισμός, ανησυχίες.

Ηθική, ψυχική, αισθητική καλλιέργεια :

Πίστη σε αξίες, ιδανικά.

Συνειδητοποίηση κοινωνικού του ρόλου, αποστολής του, σωστός πολίτης.

Ποιος άνθρωπος χαρακτηρίζεται μορφωμένος ;

Πνευματική καλλιέργεια.

Γνώσεις, κατάρτιση στον τομέα του.

Γενικά ενδιαφέροντα.

Προβληματισμοί ανησυχίες, ερευνητική διάθεση, ενημέρωση για όλα τα θέματα της εποχής του.

Δίψα για νέες γνώσεις.

Ηθική καλλιέργεια :

Πίστη σε αξίες, ιδανικά δημοκρατίας, ελευθερίας, ανθρωπισμού.

Υπευθυνότητα, ευσυνειδησία, συνέπεια.

Αφιλοκέρδεια, τιμιότητα.

Φιλοτιμία.

Ευαισθησία.

Ειλικρίνεια.

Αυτογνωσία.

Αυτός που έχει συνείδηση του κοινωνικού του ρόλου, του χρέους του απέναντι στην κοινωνία.

Δεν προδίνει την αποστολή του για κέρδος, ισχύ, αξιώματα.

Συνεργατικότητα.

Αυτοθυσία.

Έχει άποψη για όλα τα θέματα.

Βάζει το καθήκον του πάνω απ' όλα.

Γιατί σήμερα οι αληθινά μορφωμένοι είναι σχετικά λίγοι ;

- Υπερβολική εξειδίκευση - έλλειψη γενικής κουλτούρας, ανθρωπιστικής παιδείας.
- Γενικά : η διαστρέβλωση του νοήματος, της αποστολής της παιδείας (όχι άσκηση αρετής
- όχι ανθρωποπλαστικό ιδανικό, έχει σαν στόχο της την κατασκευή «ηλεκτρονικών εγκεφάλων», ψυχρών επιστημόνων για την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης).
- Εκπαιδευτικό σύστημα: βαθμοθηρία, ανταγωνισμός, ανώνυμα άτομα.
- Η επιδίωξη υλικού κέρδους ⇒ συμβιβασμοί , διαφθορά .
- Η επιδίωξη γοήτρου, ισχύος, κοινωνικής επιφάνειας, επιτυχίας⇒ συμβιβασμοί, διαφθορά, έλλειψη χρόνου, σωματική, ψυχική κούραση.
- Εγωισμός, σύμπλεγμα ανωτερότητας.
- Ανταγωνισμοί, ζηλοφθονία, διαφθορά.
- Επίδραση Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης.

Κοινωνιολόγοι, ψυχολόγοι και παιδαγωγοί καταδικάζουν την αυταρχική εκπαίδευση. Αν συμφωνείς μαζί τους εξήγησε τους λόγους αν όχι δικαιολόγησε την άποψη σου.